

סרן דני אוברסט ז"ל – (03 בינואר 1973 – 17 בינואר 1995)

מאת: אילן רום, דצמבר 2008 (c)

מוקדש למשפחת אוברסט, תודה על הסיוע בהכנת הכתבה – מי ייתן ולא תדעו עוד צער!

אוקטובר 1994 - המרחב האווירי מעל דרום הנגב ואזור אילת, רביעיית מטוסי קרב מסוג F-16A (מכונה בחי"א "נץ") של טייסת 253 (טייסת הנגב) נימצאת בעיצומה של טיסת אימון. את המטוס הרביעי במבנה מטיס טייס צעיר שרק חודשיים לפני כן קיבל את ההסמכה שלו כטייס קרב מבצעי מין המניין. לפתע הוא מבחין שמד הדלק החל להראות שכמות הדלק במטוס הולכת ויורדת בקצב מהיר מין הצפוי. הוא מתעשת ופותח בסידרת בדיקות שמצביעות על דבר אחד בלבד – יש דליפת דלק חמורה מהמטוס. הטייס מייד מדווח בקשר למפקדיו ומנהל איתם דו שיח קצר על התקלה. אומדן כמות הדלק הראשוני מצביע על כך שהוא לא יספיק להגיע לנחיתה בבסיס ממנו המריא – בסיס חיל האוויר רמון.

אומדן כמות הדלק המשני היה אף חמור מכך וניראה שנחיתה בטוחה בשדות תעופה קרובים יותר (אילת מדרום ועובדה מצפון) גם היא כבר לא וודאית...

"אל תיקח סיכון, מתחת לכמות דלק X אתה רשאי לנטוש, ההחלטה כולה שלך – בהצלחה!" קיבל הטייס הוראה. כשאדרגלין מציף את גופו וכולו מרוכז במשימה החליט הטייס להביא את המטוס הדולף לנחיתה בטוחה בבסיס חיל האוויר בעובדה, הוא מדווח על כך למפקדיו ומרגע זה החל משקיע את כל ניסיונו וכישוריו בביצוע המשימה – הוא חייב להציל את המטוס ויהי מה!

מד הדלק ומד המרחק ניהלו ביניהם תחרות דרמטית מי הראשון שיגיע לאפס, אבל כבדרך נס וכנגד כל הסיכויים, נגעו גלגלי המטוס במסלול האספלט של בסיס עובדה עד לעצירה.

במיכלי הדלק של המטוס היוו טיפות דלק אחרונות - הרבה מתחת לכמות הקריטית שאושרה לנטישה... כשתמה הדרמה, התקבצו סביב הטייס אנשי הבסיס ושיבחו אותו בהערצה, גם מפקד חיל האוויר דאז (האלוף בודינגר) החמיא אישית לטייס הצעיר על אומץ ליבו וכישורו הרב. הטייס היה **דני אוברסט**

ילדות

דני נולד בינואר 1973 להוריו סטפן ואלווירה, אח צעיר לטלי, שנות ילדותו עברו עליו בעיר אשדוד. עוד כשהיה קטן הבחינו כל הסובבים אותו שהילד השובב ניחן בסקרנות רבה שדחפה אותו לכל מיני אתגרים שונים ומשונים, רובם גרמו לדפיקות לב מואצות להוריו המודאגים.

כשהיה בגיל הגן, ראה יום אחד בקבוקון מוזר על השיש במטבח, מייד פתח את מגירות הארון בצורה מדורגת שיצרה סולם מושלם וטיפס מעלה אל השיש ואל הבקבוקון ותוך שניות לגם את מלוא תכולתו.

הוריו המודאגים החישו אותו לקופ"ח שם הרופאה אמרה להם שהוא שתה מספיק אנטיביוטיקה לכל השנה...

כשיצאה המשפחה לטיול טבע במכונת האופל רקורד, הצטרף אליהם גם יעקב (בובי) חבר המשפחה עם רכבו.

בבוקר, בעוד כולם ישנים יעקב רצה לנסוע, אך האופל רקורד חסמה את דרכו, הוא ניכנס אליה וניסה להזיז אותה אך מאחר ולא הכיר את הרכב הזה לא ידע מה לעשות, דני בן ה 4 שצפה בו מהצד הסביר ליעקב מה עושה כל כפתור...

כשהיה בכיתה ג' קנה לו אביו מחשב מדור ראשון (קומודור 64), דני חיבר את המחשב לטלוויזיה ולבד למד לתכנת אותו בשפת הבייסיק – התוצאה הייתה משחק פינג פונג מהנה.

החזרה מיום לימודים תמיד הייתה אתגר, במקום להגיע ישירות הביתה הוא העדיף עם חבריו לדלג על גגות, יום אחד חזר ללא הילקוט וכשנשאל ענה "לא יודע – נעלם לי התיק", הסתבר שבזמן ששיחק עם חבריו התיק נגנב.

הוא לא אהב להשתתף במהלך השיעורים בכיתה או להשקיע בשיעורי הבית, אבל למרות זאת הוא הפליא עם ציוניו, מחנכת הכיתה בב"ס שזר אמרה עליו "אמנם הוא ילד שובב מאד, אבל איך אפשר לכונוס עליו, הוא כזה מקסים".

תיכון

כשהגיע הרגע, דני עבר לבי"ס תיכון מקיף ד' בעיר ומימד חדש נפתח בחייו – גלישה עם גלשן רוח. אמנם הוא שמר על רמת לימודים סבירה, אבל בכל רגע פנוי הוא ושרון חברו הטוב רכבו על אופניהם לים. השניים בילו שעות ארוכות בגלישה על גלשני הרוח שלהם. בתום הגלישה, שני הנערים הרעבים עצרו בדרכם במסעדת "אידי", הניחו על השולחן מספר מטבעות שהיו בכיסם וביקשו לאכול – הכסף מעולם לא הספיק להשביע את תיאבונם הגדול אבל אידי החביב, בשמחה האכיל אותם כרצונם. פעם בשבוע אביו של דני עבר במסעדה לסגור את החשבון, אידי נהג לומר לו "עזוב, זה כיף לראות אותם מאושרים כך". את השבוע קינחו בכל יום שישי במשחק כדורסל. הימים חלפו והנער גדל, זה בערך הזמן בו החל את גישויו המבוזים אחרי בנות המין היפה. ברגעיו הפנויים חלם על טיסה ושעות עסק בבניית דגמי מטוסים אותם תלה על תקרת חדרו ולא רק סתם כך, אלא יצר ביניהם מין סיפור מצמרר באירוניה שבו – מטוס אחד יורה טיל על השני וטייסו נאלץ לצנוח... גם במוסיקה ניסה את כוחו הנער ולמד לנגן על גיטרה וחלילית, ידו הייתה בכל יד כל בו. בגיל 13 נסע עם הוריו לטיול באירופה ובגיל 16 סבו הפתיע אותו ולקח אותו לטיול נוסף באירופה – הפעם שניהם לבד.

טקס סיום קורס 128 – דני מקבל כנפיים

קורס טייס

העיר אשדוד מעולם לא התבלטה בכמות נציגיה בקורס טייס, אבל אחרי שנות שפל רבות, גם שרון וגם דני התקבלו לקורס היוקרתי (שרון לקורס 127 ודני לקורס 128), אחרי טיסות המיון דני אמר לאימו "מדריך הטיסה שלי אומר שיש לי כישרון טיסה טבעי, אז זה בטח אומר משהו, נכון?" - זה היה נכון מאד!

דני התבלט בקורס, ביכולת ההטסה שלו וביחסו לחבריו בקורס בהם תמך לכל אורך הדרך, כשחבר הועבר ממגמה למגמה ומתוך תסכול וייאוש רצה לחתום על ויתור, דני תפס אותו לשיחה "אחד על אחד" ואמר לו "חכה עם זה מעט, צא לשבת ותחשוב על זה, תמיד אפשר לחתום ביום ראשון..." (במהלך השבעה חברים רבים ניגשו להוריו ואמרו להם שעצם העובדה שהם עדיין אנשי צוות

אוויר היא בזכותו של דני ששכנע אותם לא לוותר באותו רגע של חולשה).

רק את שרון חברו הטוב הוא לא הצליח לשכנע להישאר נווט קרב אחרי שהודח ממגמת טייסי קרב – שרון חתם על ויתור! במהלך הקורס דני הביע את רצונו לרכוש אופנוע, אביו כעס מאד וסיפר לו על תאונת אופנוע מחרידה שקרתה לחברו הטוב עוד כשהיו ברומניה, עוד סיפר לו על תאונות אופנוע רבות אחרות – דני הקשיב ולא אמר מילה... יום אחד שומעים ההורים צפירות מכיוון מגרש החניה, כשיצאו למרפסת ראו את דני ואת שרון רכובים על שני אופנועי Kawasaki GPZ Ninja חדשים עם מספרי רישוי עוקבים, שני הצעירים צחקו בקול מרוב הנאה – את ההורים המודאגים זה כלל לא הצחיק.

מרגע זה בכל רגע פנוי יצאו לטייל עם חברותיהם ברחבי הארץ על אופנועי הכביש האימתניים. ימים ספורים אחרי התחלת הקורס דני וחגית בת כיתתו הפכו להיות זוג קבוע ובילו בכל רגע פנוי יחדיו. באוגוסט 1993 הסתיים קורס טיס 128, שני בוגרים הוכרזו כמצטייני הקורס – דני היה אחד מהם. מייד אחר הקורס הוא הועבר לקא"מ (קורס אימון מבצעי) על מטוס העיט (סקיייהוק) בבסיס נבטים ולאחר מכן קורס קאמ"מ (קורס אימון מבצעי מתקדם) על מטוס הנץ בטייסת הנגב בבסיס רמון – זו הייתה אהבתו השניה. רגעית מתח ספורים עברו על דני לקראת סיום הקאמ"מ, לפתע הגיעה פניה מירפ"א (יחידת רפואה אווירית) ודני התבקש להגיע אליהם בדחיפות, הם ביקשו שיעבור סידרת בדיקות נוספת עקב תופעת הרשרוש הקל בליבו. ביום הבדיקות חגית ליוותה אותו לאורכו של כל היום שבסיומו דני שב הביתה מותש. לאחר ימים ספורים הגיעה תשובה חיובית שאישרה לו להמשיך להשתתף בקורס.

בתום הקאמ"מ, כשהטייס הצעיר הוכרז כטייס מבצעי לכל דבר, ניתנה לו האפשרות לבחור באיזה טייסת ישרת, באיזה בסיס ואפילו באיזה סוג של נץ (חד מושבי או דו מושבי) – דני בחר בנץ החד מושבי של טייסת הנגב ברמון.

ניצים לפני המראה באחד מבסיסי הנגב (צילום: xmir)

טייסת 253

אנשי הטייסת הותיקה (עברה לבסיס רמון בשנת 1981 מבסיס איתם בסיני ואגב כך החליפה את מטוסי הנשר שלה בניצים) שמחו מאד שהטייס החביב והמוכשר בחר להישאר איתם במקום הנוחות והקרבה לביתו שבבסיס חצור הצי. התקופה היא קיץ 1994, דני ושאר חבריו החדשים בטייסת השתלבו בתוכנית האימונים והביטחון השוטף של הטייסת ונהנו מכל רגע אגב רכישת ניסיון והתמקצעות כטייסי קרב על מטוס הנץ. הוא חילק את זמנו בין הטייסת, משפחתו באשדוד, חברתו חגית, חברים, גלישה בים, בילויים וטיולים.

האופנוע שלו היה הכלי שקישר בין כל המרכיבים החשובים בחייו (באופן ציני הסטטיסטיקות מראות שרמות הסיכונים שקשורות לרכיבה על אופנוע גבוהות לאין שיעור מאלו שקשורות לטיסה.....). כל ישותו והווייתו היו אופטימיות, עשייה, רעננות, תקווה, הצלחה והנאה, לא היה אפילו צל של רמז קל על האסון הממשמש ובא...

כך נראה קרב אוויר מתוך תא הטייס דרך מערכת התע"ל של הנץ

התאונה

3 ימים לפני התאונה (במוצ"ש) שב דני לבסיסו, אך לפתע הצטנן קלות ובמשך יומיים נמנע מלטוס. בבוקר ה 17.01.1995 (יום ג') ניגש לבדיקה רפואית שאישרה שהוא החלים וכשיר לטיסה. מייד לאחר מכן הוא התייצב לתדריך לקראת אימון קרב אוויר מרובה משתתפים ובסיומו עלה לנץ מספר 290, שאר חבריו גם כן עלו איש איש למטוסו והקבוצה המריאה לכיוון צפון מערב. זירת האימון הייתה מערבית לפלמחים מעל הים התיכון, לאחר טיסה לבדיקת השטח ותנאי מזג האוויר התחלקו המטוסים לשתי קבוצות משנה, אחת אמורה להגן על שמי המדינה כשפניה מערבה והשנייה אמורה לחדור אותם ממזרח למערב - דני נימנה על קבוצת המגינים! האימון התחיל, המגינים נערכו בהתאם והתוקפים התקבצו למבנה תקיפה כשפניהם חופי המדינה. לכשהגיעו המטוסים התוקפים לכדי מרחק "רכישת מטרות" ע"י המגינים, החל דני בתימרוני יירוט אחר אחד התוקפים וזאת ע"פ הוראה מהמוביל שלו (מפקדו באימון) שאגב כך גם הצטרף אליו.

המטוס התוקף מצידו החל בתימרוני התחמקות מהמטוסים שניסו ליירט אותו ואז לפתע משהו השתבש ומסלולי הטיסה של מטוסו של דני ושל המטוס התוקף הצטלבו עד כדי התנגשות בלתי נימנעת..... זנב המטוס התוקף פגע בעוצמה בחופת מטוסו של דני, טייס המטוס התוקף ניסה לייצב את מטוסו הפגוע ללא הצלחה וכשאפסו הסיכויים פלט את עצמו וצנח לים - "ראיתי שני מטוסים בוערים נופלים לים, אבל לא ראיתי את דני" כך תיאר טייס המטוס את הרגעים הראשונים אחרי הנטישה.

מה שהוא לא ידע באותו הרגע זה שגם דני ניפלט ממטוסו הפגוע וצנח לים (בשלב מסוים מצנחו ניתק ממנו ונסחף ברוח עד לפרברי נס ציונה, שם הסתבך בענפי עץ - תמונה שהופיעה בעיתונים רבים יום אחר התאונה).

מסוקי חילוץ ועליהם אנשי יחידת החילוץ של חי"א הוזעקו לחלץ את הטייסים, כשהגיעו לזירה משו מהים את טייס המטוס התוקף ואת דני שכבר היה ללא רוח חיים.

עם היוודע דבר האסון, אבל כבד ירד על משפחתו, מכריו ועל העיר אשדוד. התקשורת דיווחה בהרחבה על האירוע. למחרת דני הובא לקבורה בחלקה הצבאית של בית העלמין באשדוד, רבים ליוו אותו בדרכו האחרונה. היה זה יום גשום - גם השמים בכו עליו....

אפילוג

ביום השנה למותו, שוב פעם בני המשפחה, חברים ומוקירי זיכרו של דני יתקבצו יחדיו מעל חלקת הקבר באשדוד ויתעטפו באותו יגון וצער שמאחד אותם כבר 14 שנה. במהלך הכנת הכתבה עמדתי בחדרו של דני, על הקיר בחדרו ציור מפת העולם אותו צייר כשהיה נער ועליו סימן את המקומות בהם תיכנן לבקר לכשיגדל, מהתקרה השתלשלו דגמי מטוסי קרב אותם בנה וכיום עקבות הזמן ניכרים בהם. מחלון החדר נישקף הים התיכון שדני כל כך אהב והיה למרכיב מאד חשוב בחייו. אימו שליוותה אותי, הסבירה על כל פרט בחדר - על הגיטרה ועל החלילית, על אלבום התמונות ועל חוברות ההנצחה. החוקר שבי ביקש לדעת את כל הפרטים, הרבה שאלות עמדו באוויר, אבל אימו בשקט האופייני לה אמרה "שום דבר לא יחזיר לי את בני ויש דברים שיישאר שם יחד עם כל מה שקרה"..
אז הבנתי, רגע טרגי אחד יצר שבט של אנשים מיוחדים, חזקים ומלוכדים המתקבצים מידי פעם סביב אותה מדורה, מוחים דמעה וממשיכים הלאה!

חיל האוויר כדרכו הקים וועדת חקירה שפירסמה את מסקנותיה וקבעה שהתאונה התרחשה בגלל טעות אנוש! טייס המטוס התוקף פרש מהצבא מייד לאחר התאונה, אבל נשאר טייס קרב במילואים ובקשר רציף עם משפחתו של דני. גם חגית חברתו לשעבר נישאה בקשר הדוק עם המשפחה, גם שרון שומר איתם על קשר ולבתו הבכורה קרא - דניאל! עם השנים לטלי (אחותו של דני) נולדו שני ילדים, עם לידת הילד השני, עמית הבת הגדולה בחרה לו את השם ומבלי שידעה מדוע קראה לו...ירדן (באופן מדהים האחיין דומה לדני).
יום אחרי התאונה שלחו הוריו של דני מכתב תמיכה לטייסת 253, בו ניסו לעודד את כל המעורבים בתאונה ולנקותם מכל אשם למען יוכלו להמשיך בחייהם ולהתגבר על אותה טראומה.
בהמשך - הם שניסו להניא אותו מלקנות אופנוע, החליטו להתחבר לאותו כלי ושנה לאחר מכן אביו הוציא רישיון על אופנוע ועד היום הוא משתמש בו, שניהם יחדיו מידי פעם נוסעים עליו, מרגישים על פניהם את אותה רוח שהרגיש בנם...

כמו תאונות רבות אחרות גם התאונה הזו נילמדת בכל הזדמנות בחיה"א הישראלי ובחילות אוויר אחרים בעולם. לקחיה משמשים תמרורי אזהרה בכדי למנוע את התאונה הבאה!

F-16A מס' 290 – המטוס אותו דני הטיס בזמן התאונה (עמוס דור – אוסף פרטי)

סרן דני אוברסט ז"ל - יהי זיכרו ברוך!

